

Ο ΘΑΝΑΤΟΣ ΕΝΟΣ ΕΞΕΡΕΥΝΗΤΟΥ. Ο ΜΠΙΣΚΑΡΡΑ ΠΡΟΣΒΑΛΛΟΜΕΝΟΣ ΜΕΣΑ ΣΤΗΝ ΚΑΛΥΒΑ ΤΟΥ ΑΠΟ ΤΟΥΣ ΑΓΡΙΟΥΣ.

Με τὸν Κράμπελ χάθηκαν καὶ οἱ περισσότεροὶ σύντροφοί του. Ἡ εἰκὼν μας ἀναπαροῦσά τὸ θάνατο ἐνός ἐξ αὐτῶν, τοῦ Μπισκαρρά, ὁ ὁποῖος προσβλήθηκε ἀπὸ μιὰ φιλὴ ἀγρίων ἰθαγενῶν, ἀσφάγη παρ' αὐτῶν πρὶν ἀκόμη προσφθάσῃ ἡ ἀμυνθῆ.

Ἀσφαλῶς εἶνε πολὺ εὐχάριστο καὶ εὐκόλο πρᾶγμα νὰ ἐσφυλίξῃ κανεὶς ἕνα χάρτη, μιὰ γεωγραφίαν, ἕνα λεύκωμα μὲ μακρυνά τοπία τῆς γῆς ἢ νὰ διωβάζῃ τὸ ἡμερολόγιον ἑνὸς ἐξερευνητοῦ καὶ νὰ ταξιδεύῃ μαζὶ τούς μὲ τὴ φαντασία στὰ πλοῦ ἀγνώστια κα' ἀπρόσιτα μέρη τοῦ κόσμου. Ποσο ὁμοῦ δύσκολο, πόσο τολμηρὸ καὶ ἐπικίνδυνον εἶνε νὰ πραγματοποιήσῃ κανεὶ αὐτὰ τὰ ταξείδια. Ἐντούτοις, σὲ ὅλες τὶς ἐποχὰς δὲν ἔλειψαν οἱ θαρραλέοι καὶ ριψοκίνδυνοι ἐξερευνηταί, οἱ ὁποῖοι, τὶς περισσότερες φορὰς, θυσίασαν καὶ αὐτὴ τὴ ζωὴ τους χάριν τῆς ἐπιστήμης. Οἱ ἥρωες τοῦ Τουλίου Βεργῆ, ποὺ μᾶς ἐγοητεύσαν ὅταν εἴμασθα παιδιά, εἶνε μαρμεροὶ ἀπὸ τὴν πραγματικότητα. Μερκοὶ τάχα οἱ περιπέτειες τόσων καὶ τόσων ἐξερευνητῶν μέσα στα βάθη τῆς Ἀφρικῆς ἢ στὶς περιφέρειαι τοῦ πολοῦ εἶνε λιγώτερον μυθικοποιητικαὶ ἀπὸ τὰ ταξείδια τοῦ κλοιάρχου Λὸν Γκνὲ, τῆς «Στριγνὸς τῶν Παγῶν» στὸ Νότιο Πόλο ἢ τῶν δύο ἄλλων ἡρώων τοῦ Βεργῆ ποὺ ἐπεχείρησαν νὰ ἐξερευνηθοῦν τὸ «Μέγα Δασος» τῆς Ἀφρικῆς :

Σχίτικη πρὸς τὸ τελευταῖον εἶνε καὶ ἡ ἐξερεύνησις τοῦ διασημοῦ Γαλλοῦ ἐξερευνητοῦ Μᾶρος. Ὁ Μᾶρος καὶ ὁ φίλος του μακροήμερος ντε Κορμπὲν συγκαταλέγονται μετῶν τῶν πρώτων ἐξερευνητῶν ποὺ ἐπεχείρησαν νὰ εἰσχωρήσουν ὡς αὐτὴ τὴν καρδιὰ τῆς Ἀφρικῆς, ἀκολουθώντας τὸν ποταμὸ Ὀγκουεῦ. Τὸ ποτάμι αὐτὸ εἶνε γενεθλὸ ἀπὸ καταρρακτῆς καὶ ἀπὸ ἐπικίνδυνα ρεῖματα τὰ ὁποῖα πορπεὶ νὰ διασχίσει ὁ ταξιδιώτης σὲ κάθε στιγμή. Ἡ δουλειὰ αὐτὴ δὲν ἦταν καθόλου εὐκόλη. Ἰδοὺ τι γράφει στὸ Ἡμερολόγιόν του ὁ ἴδιος ὁ Μᾶρος : Φτάσαμε πιά στὰ μεγάλα ρεῦματα. Στὴν ἄρχη προχωροῦσαμε καλά, μὰ κατόπι τὰ πράγματα πῆραν ἀσχημὸ ὄμοιο. Ἐρχομε νάχουμε τὰ μάτια μας ν' ὀσσεύω. Ἡ βάρκα μας ἔπλε ἐπάνω στὸ ποτάμι με ταχύτητα ἐξπρὸς. Ἀέσαφρα, καθὼς φτάσαμε σ' ἕνα σημεῖο, ὅπου τὸ ρεῖμα σχημάτιζε δίνην, φάναξα οὐλοὺς ἀνθρώπων μου: «Προσοχή!». Μὰ ἦταν πολὺ ἄργα. Τῆ βάρκα μας τὴν εἴχε τραβήξει ἡ δὲνι καὶ μὲλις προστάσαμε νὰ σωθῶμε πέφτοντας στὸ ποτάμι, καὶ ὕστερον ἀπὸ χιλία βάρσανα κατορθώσαμε νὰ βγοῦμε στὴν ὄψθ, κολυμπώντας.

Προσθέστε σ' ὅλ' αὐτὰ τὶς ἄλλες περιπέτειες τῶν ἐξερευνητῶν, τὴν ἐγκατάλειψή τους ἀπὸ τοὺς βαρκαροῦδες, τὴν ἐπανάστασι τῶν ἀνθρώπων τους, τὴν ἐχθρότητα τῶν ἰθαγενῶν πληθυσμῶν, τὴν ἀλαστονείαν τῶν μαζῶν γεφυρώνων καὶ τὰ δῆτε ἔναντιον πόσων δασκοῦσαν εἶχαν νὰ παλαίσουν γιὰ νὰ φερῶν εἰς πέρας τὴν ἐπιχείρησίν

Η ΚΑΤΑΚΤΗΣΙΣ ΤΗΣ ΓΗΣ

ΤΑ ΜΑΡΤΥΡΙΑ ΤΩΝ ΕΞΕΡΕΥΝΗΤΩΝ

Ἡ φαντασία καὶ ἡ πραγματικότης. Οἱ ἥρωες τοῦ Βεργῆ καὶ οἱ ἐξερευνηταί. Τὰ βάζαντα τοῦ Μᾶρος. Τὰ ρεῦματα καὶ οἱ δίνες τῶν ποταμῶν τῆς Ἀφρικῆς. Οἱ ξυπόλητοι ἐξερευνηταί. Ἡ σφαγὴ τοῦ Κράμπελ καὶ τῶν συντρόφων του. Μία ἐπιθεσις ἀγρίων περσιτῶν. Ναυμαχία σ' ἕνα ποτάμι. Τὸ στρατόπεδο τῆς δίψης. Πρὸς κατάκτησιν τοῦ Πόλου. Οἱ περιπέτειες τοῦ Νανσέν κτλ.

τους. Καὶ ὅλ' αὐτὰ γιὰ νὰ προστιθοῦν στοὺς χάρτας μερικὰ τετραγωνικά χιλιόμετρα τῆς ἀγνώστου ὡς τότε Κεντρικῆς Ἀφρικῆς. Ὡστόσο ὁ Μᾶρος δὲν κατορθώσας νὰ πραγματοποιήσῃ ὁλόκληρον τὸ σχέδιόν του, τὸ ὅποιο ἦταν νὰ φτάσῃ στὸ Κογκο διὰ τοῦ Ὀγκουεῦ. Τὸ σχέδιον αὐτὸ ἐμελλαν νὰ τὸ πραγματοποιήσουν ἀργότερον δύο ἄλλοι ἐξερευνηταί, ὁ Μπράττ καὶ ὁ Μπαλλάι.

Τὸ ταξείδι τῶν ἐξερευνητῶν αὐτῶν εἶνε ἀπὸ τὰ πλοῦ ἐπίπονα τῆς ἱστορίας τῆς κατακτήσεως τῆς γῆς. Οἱ πρῶτες τους ἐναυαγούσαν σχεδὸν καθημερινῶς παρασυρόμενες ἀπὸ τὸ ρεῖμα. Ὡστόσο τοῦ βροῦν ἄλλες ἦταν ἀναγκασιμοὶ νὰ παραπλεύουν τὸ ποτάμι περὶ, καὶ ξυπόλοιοι μάλιστα. «Ἡ γενεκεδένια κάσα, γράφει ὁ Μπράττ, ἀφηγοῦμενος τὶς περιπέτειές του, μέσα στὴν ὁποία εἶχαμε φολαγμένους τὶς προμηθειὰς μας ἀπὸ παπούτσια, γέμισον ἀπὸ νερὸ, σχεδὸν μὲλις ἀρχίσαιμ νὰ πλεύομε στὸ Ὀγκουεῦ. Μόλις τὴν ἀνοίξαμε εἶδαμε ὅτι τὰ παπούτσια μας ἦταν σὲ τέτοια χάλια ποῦ νὰ μὴ μπορούμε νὰ τὰ χρησιμοποιήσομε πιά. Τὰ παπούτσια δὲ ποῦ φοροῦσαμε εἶταν μεταβλήθη ἤ ἐν τῷ μεταξύ σὲ κορφέλια, τὰ περῶσαμε καὶ περπατούσαμε ξυπόλοιοι. Φαντάζεσθε τὶ τραβοῦσαμε! Ὡ: ὅπου νὰ συνηθίσαιμ νὰ περπατοῦμε καλά, περῶσαν ἐφ' ἑκάστης μῆνης! Τότε ὁμοῦ ἀρχίσαιμ νὰ κευραλιάζωμε καὶ τὰ ρούγα μας σὲ τροπὸ ὅτιτε νὰ φτάνωμε μὲς ἀπὸ τὶς τρύπες τους οἱ σόρτες μας!». Ὡστόσο ὁ Μπράττ, παρ' ὅλας τὰς περιπετείας του διέσχισε ὁλόκληρον τὸν Ὀγκουεῦ νὰ φτάσῃ σ' ἕνα ἄλλο ποταμὸ, στὸν Κόγγο.

Τὴν ἐξερεύνησίν του τὴν συμπλήρωσαν ἄλλοι μεταγενέστεροι ἐξερευνηταί, ὁ Ὄρσι, ὁ Μπισκαρρά καὶ ὁ ἔνδοξος Κράμπελ. Ὁ τελευταῖος, ἐκπὸς τῆς ἐπιστῆς ἡμερικῆς τῆς Ἀσίας, διεκρίνωτο καὶ γιὰ τὴ μεγάλη του καλοσύνη πρὶν φύγῃ νὰ τὴν Ἀφρικὴ, κατὰ μυστικὸν προαίσθημα τὸν προειδοποίητ ὅτι ἡ Ἀφρικὴ θὰ γινόταν ὁ τάφος του, καὶ ἐκεῖνος δὲν ἐδίστασε νὰ ἐπινηση.

Καὶ πράγματι ὁ δυστυχὴς Κράμπελ ἐνῶ διαπραγματεύετο ἄοπλος καὶ μόνος μὲ μιὰ φιλὴ ἀγρίων ἰθαγενῶν, ἐξίπνε, ἔξαφνα, ἐπιτέθησαν ἔναντιόν του καὶ τὸν κατασφάραξαν. Τὴν ἴδια τυχὴ εἶχαν καὶ οἱ περισσοὶ εἶροι συντροφοὶ του.

Ἐνῶ διασῆ ὁ Κράμπελ ἐπιχειροῦσε νὰ φτάσῃ στὸ Τσαντ διὰ τοῦ Κογκο, διλαδὴ διὰ τῆς μεσημβρίας, ἐνῶς ἄλλος μεγαλὸς ἐξερευνητὴ ἐβάδιζε ἐξ δυμῶν πρὸς τὴν ἴδια διεύθυνση, ὁ Μιζὸν.

Ὁ Μιζὸν καθὼς ἔπλεε ἀπὸ Φορράντος, μὰ διακλάδιση τοῦ Δέλτα τοῦ Νίγηρος, μετὰξὺ καλαμιῶν, ἔλων καὶ βάλτων, μιστιζόμενος ἀπὸ σίφη κουνουριῶν, τὸ ἀτμοκίνητο πλοῖον του προσεβλήθη ἀπὸ 10 πρῶτες (μικρὰ κλοιάρια) περσιτῶν ἰθαγενῶν, τραφερῶν καὶ ἀγρίων.

ἘΝΑ ΔΡΑΜΑΤΙΚΟΝ ΕΠΕΙΣΟΔΙΟΝ ΤΗΣ ΚΑΤΑΚΤΗΣΕΩΣ ΤΗΣ ΔΑΧΟΜΕΝΗΣ. ΤΟ «ΣΤΡΑΤΟΠΕΔΟΝ ΤΗΣ ΔΙΨΗΣ». — Στὴ λαχόμεν, τὰ γαλλικὰ στρατεύματα ἐπεφῶσαν τρομερὰ ἀπὸ τὴ δίψα. Ἐπὶ πολλὰς ἡμέρας οἱ στρατιῶται καὶ οἱ ἰθαγενεὶς ὁδηγοὶ τους δὲν εἴχαν ὅτιτε σάλα νεροῦ μέσα στα ξεροποτάμια. Ἐξάφνα μὲ καταγίγεις ἔξασαε. Φαντάζεσθε μὲ πόση χαρὰ εἶνε δεκτὴ ἡ θρόσκεμη αὐτῆ βροχῆ.

Ἐπειτὴν τὴν περιπέτειά του αὐτῆ : «Τὸ φανάρι μας ποῦ δὲν ἦταν δεμένο καλά ἐπικε μέσα στὸ ποτάμι καὶ εἶται βυθιστήκαμε ἄξασα μέσα στὰ σκοτῆ. Τὴν ἴδια ὁμοῦ στιγμή μὲ ἀπέσαντὴ λάμψη, σὴν ἀστρουπή, φώτισε τὸ ποτάμι καὶ ἕνα σωρὸ πυροβολισμοὶ ἀκούστηκαν. Οἱ περσιταὶ μὲς εἶχαν ἐπιτεθῆ πρῶτοι καὶ ἀμέσως ἀρχισε μιὰ πραγματικὴ ναυμαχία. Ἀζουγα τὶς σπάθες τῶν περσιτῶν ποῦ χτυποῦσαν ἀπᾶνω στὶς σάνιδες τοῦ πλοιορίου μου καὶ τὶς ἀγριε κραγιγὲς ποῦ ἐβράζαν καθὼς ὁμοῦσαν οἱ ἐπιτιθέμενοι. Συγχρονως στὸ πλοῖόν μου ἀκούσα μιὰ κραυγὴ ἀπελπισίας ποῦ μοῦ σπᾶσε τὴν καρδιά. Δέκα ἰθαγε εἶς εἶχαν ἐπιτεθῆ ἔναντιόν του ἰθαγενεῶς διερωτησῶμε μου Μιζόν, ὁ ὁποῖος φάναζε : «Ὡ! καπετάνιο! σὲ κάθε σπαθὶὰ ποῦ τοῦ κατὰφρασαν, ὡς ὅπου ἐπι-

σε νεκρός.

»Προχώρησα προς την πρύλη, όταν ξέσπασε έννοιωσα κίτρι να με τραντάξει σύγχορομο. Με είχαν πυροβολήσει με ελαχίστη αποστάσεως. Λίγο έλειψε να πέσω στη θάλασσα, ή δέ φλόγα μου έκαψε τα ρούχα. Συγχρόνως, το άριστερό μου χέρι έπεσε άδρανές στο πλευρό μου κ' έννοιωσα κίτρι σαν άναλυτο αίδερο να με κιάη στο μηλό. Την στιγμή εκείνη ένας ίθαγενής με το σπαθί του σηκαμένο ώρμησε εναντίον μου. Άμέσως με το δεξί μου χέρι σήκαμουν τον πιστόλι μου και τον πυροβόλησα κατάστημα. Η σφαίρα μου τον βρήκε, ο ίθαγενής κλονίστηκε λίγο κ' έπεσε μέσα στο νερό. Έν τώ μεταξύ κ' οι άλλοι συνοδοί μου κατώρθωσαν να άπωθήρουν τους άγρίους κ' έτσι σωθήκαμε.»

»Ότιόσο ή μάχη αυτή πτοίχισε τη ζωή και άρετών από τους συνοδοί του Μιζόν. Κι' ο ίδιος ο Μιζόν έπεσε σε λίγες μέρες άρρωστος από πυρετούς. Ότιόσο άνθεξε στους φυσικούς πόνους κ' έ συνέχισε την έξορεύνησί του. Μα μετέ το τέλος της, δέν άνθεξε στον ήθικό πονο που του προσέβησε ή κατάκτηση των χωρών τις οποίες αυτός είχε ανακαλύψει υπό των Γερμανών και αυτοκτονήσε.

»Υστερ' από μερικά χρόνια ο Μάιτο άλλος τοληρός έξερευνητής έπιχειρήσε να συμπληρώσει το έργο των πορηγοιμένων. Κ' έξερεύνησε συνοδικόμενος από ολόκληρο στρατεύμα Ενωστών και Σενεγαλέζων. Όταν διεσχίσε την κορυφή του Πάνε, άνιχνάστηκε άπανιλλημένος ν' αλλάξει δρόμο γιατί οι άθλητικοί μύθοι της φυλής, του Μάντζας τον έπρόδιδαν να περάση. Ένωμιστήξο άρχισε ή ξηρασία και ή μικρή στρατιά του Μάιτο, άρχισε να ύποφευη φρικτά από τη δίψη. Το κατάμα όλα είχαν ξεραθή. Οδέν άνθεξε ή δέ βρισκότανε γύρω. Το μαοτύριο των έξερευνητών είχε φθάσει στο άπροχώρητο. Μη άντέχοντες πιά άνιχνάστηκαν να διακόψουν την πορεία τους. Πολλοί μύθοι επέθαναν.

Του κάκου έπικρασε διάφορα σημεία το χόμα με την ελπίδα μη τους άνακαλύθουν χαμηλά τηγή. Μα ούτε σταγόνα νερού δέν εύρισκαν πουθενά. Το μαοτύριο είχε φθάσει στο άπροχώρητο. Κ' οι ίδιοι οι άξιωματικοί οι έπιχειρητές της άποστολής με άυστολία βαστιόντουσαν και μόνο χροίσι στην τερρασία τους θέλησαν δέν έσωριαζόντουσαν κ' αυτός κάτω σαν τους μύθους οι όιοί του, άκολουθούσαν.

»Έξσπασε ένας τυφών, από τους τρομερούς τυφώνες της έρήμου, ξεέπασε ενάνω στην κατάκτηση των έξερευνητών αυτών τη, διψή. Η μορροξοπάση άγρια. Σε κάθε άλλη περίπτωση ο τυφών αυτός θά έφθασε α ώ: δυο ώρημα. Στην κατάσταση όμως εκείνη που βρισκόντουσαν οι έξερευνηται μας, έθεωρήθη ή θεόπεριμος.

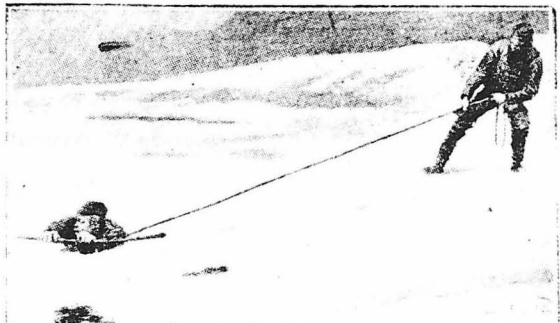
»Επι μία ώρα ο ούρανό, άδε αζε έπάνω τους του καταρρακτες του. Όλα τα μέλη της άποστολής έγιναν το νερό της θείας αυτής βροχής όπως μορούσαν. Άλλος με τις χούφτες του, άλλος μέσα σε' αυλάκια που έτρεχαν καταγής και άλλος περμένος άνάσβελα με το στόμα του στυαμένο προς τον ούρανό... Κάποιο από τους έπι κ φαλής της άποστολής καθώς έβινε φώναζε: «Δέν ύπαρχει μεγαλύτερο ώωμο του ούρανού προς τον άνθρωπο από το νερό!»

»Ετοι με τα στρατόπεδα αυτά της δίψας, τα στρατόπεδα της πείνης, τα στρατόπεδα του πυρετού, τα στρατόπεδα τελοσπάντων του θανάτου, κατώρθωσαν οι διάδρομοι έξερευνηται να γνωρίσουν τον άλλο κόσμο τις άγνωστες και τις άπολίτιστες χώρες της γής.

Το ίδιο μαοτύριο της δίψας ύπέφεραν κ' οι έξερευνηται που τόλμησαν να προχωρήσουν μεσ' από την Κεντρική Άσία που είνε γεμάτη από καράδες μεγαλειότερες από του Δευκού Όρους και γκρμούς δυο φορές ψηλότερους από τον Άλπεων.

»Ας παρακολουθήσουμε για μία στιγμή στην έξερευνησί του -ο μεγάλο Σουηδό ταξειδωτή Σβέν-Χέντιν ο όποιος άφοσίωσε δια του τη ζωή στην προσπάθεια να μά άπεκαλύψη το μυστήριο των πιδ αίνιγματικών τόπων της γής: του Θιβέτ, των περιχώρων του μέχρι των άπροσίτων άμρων του Τουρκεστάν.

Ο Σβέν-Χέντιν προχωρήσε άργά άργά από άμμουδιά σε άμμουδιά μ' έλειψε ίκη θυστολία. Οι άνθρωποι του ήσαν έξαντλη ένοι από την κωπηση, οι δέ καμήλες ύπέφεραν φρικώδη μαοτύρια καθως περπατούσαν έπάνω σε μια λεπτή άμμο ού του πόδια τους βούλιαζαν όπως στη λάσπη. Το καρβατι που έξερευνηται άναβοκατέβινε διαρκώς έπάνω στη κύματα της πυρωμένης άμμου που τη φλόγιζε ο πιδ καυστικός ήλιος κ' ή μόνη του άνακούφισι ήσαν το φροσσερό άεράκι που φυ-

Ο ΠΕΡΙΦΗΜΟΣ ΕΞΕΡΕΥΝΗΤΗΣ ΤΟΥ ΠΟΛΟΥ ΝΑΝΣΕΝ ΣΕ ΚΙΝΔΥΝΟ.

Σε μερικά σημεία της παγομένης έκτασεως ή οποία περιστοιχέται τον Πόλο, ύπαρχουν φωνές οικειοαμένες από χιόνι. Γι' αυτό οι έξερευνηται προχωρούν με ήλιες προφυλάξεις, δειμένοι με σιχαία μεταξή τους.

σοφες λίγο τη νύχτα.

Στις 25 Απριλίου έμεινε νερό για δυο μέρες άκοή, οι δε καμήλες είχαν εν τώ μεταξύ έξαντληθεί όλοτελα. Στι. 26 πήρε άγριο άνεμος ο όποιος χτυπούσε την άμμο έπάνω στα πρόσωπα των έξερευνητών. Το νερό άρχισε να σώνεται και το μαοτύριο της δίψας άρχισε. Πολλοί έπεσαν κάτω έξαντλημένοι. Στις 26, το καρβατι έξακολούθησε άργά την ποση α του, με την άγωνία ζωγραφισμένη στα πρόσωπα όλων. Στις 28, νέος και τρομερός λαίλαψη άμμου σηκαώθηκε. Δέν έμειναν παρα δυο λίγρες νερού από τις όποιες ένας άλιεσος ύπημέτης ή με το μισό. Στι. 29 οι έξερευνηται έβροξαν τα χιλιή τους με τις τελευταίες σταγόνες νερού που τους έμεναν. Στις 30, με το χιλιή και με το λάφυρο-κατάξερμα ήσαν να σκεπτον αι το θανάτο. Την 1ην Μαΐου το καρβατι έβήθησε στην Κοιλιά του θανάτου. Όλο γούθουν πιά πής είνε χαμένο. Καταλαβίνουσι πως δέ θά μορδέσουν να φθάσουν στην κοιλάδα όπου περγαει το κοτόμα Κοιαν Νταρια, στην τελευταία του, δηλαδή ελπίδα. Οι άθρωτοι άρχισαν να τραλαϊνουνται και οι καμήλες να ψωφούν.

»Η φριχτή δίψη μας θανάτωνει, γράφει ο ίδιος ο Σβέν-Χέντιν στο σημειωματάριό του. Για να την κατευνάσουμε σκετώσαμε να το τελευταίο μας άνοι και έροσπαθήσομα να πιούμε το αίμα του. Πίνοντας την ποσότητα και την φρικη μου ήλια κ' έρωμ ένα κοιλιά αλο ούδ το τρομερό ύδρω...»

»Ότόσο το καρβατι κατωρθωσε να βρη λίγο νερο στην κοιή του μικροϋ έξεμοτοτάμου και έτσι σωθήκε.

ΟΙ ΠΡΩΤΟΙ ΕΞΕΡΕΥΝΗΤΗΡΕΣ ΤΟΥ ΚΟΣΜΟΥ. Ο ΚΡΑΜΠΕΛ ΣΥΝΕΝΝΟΟΥΜΕΝΟΣ ΜΕ ΤΟΥΣ ΙΘΑΓΕΝΕΙΣ (1891).

Για να καθουάση τους άγρίους ιδ γενεϊς, οι όποιοι έδεινται κηθροκότατες διαθεοις, ο Κράμπελ δέν έδίδασσε να προχωρήση μεταξή αυτών. Θύμα της τόλμης του, ο άτρομητος έξερευνητης έρονηθη υπό των άγρίων, πριν άκόμα φθάση στο τέρμα της άποστολής του.

»Υπαρχουν μέσα στο χάρτη χωρεστών όποιων η έξε ύνησος είνε εκατο φρες πιο σκληρή, πιδ έποη και πιδ δύσκολη από την έξερευνηση της Ασίας ή της Αμερικής. Αυτές είνε οι πολιτές χώρες. Στην Άσία όπως και στην Αφρικη ο τυξειδωτής συναν ά βουνα, λίμνες, στέπες, κοιλάδες, φυλες ιδ γενών, χωρια και έγκατιστάσεις νομάων. Στην περιφερεία όμως του Βορσου ή του Νοτίου Πολου, βρισκεται όχι μόνο το τελευταίο σημείο της γής, αλλά ενάνω σε' ένα στρώμα παγων γυμνό και άγνοο πιδ τον περιβαλλει από παντού.

»Η μόνη διασκεδασις των έξερευνητών του πολου όταν ταξειλεύουν είνε οι χροτί των παγετώνων και άλληλοσυγκρούονται γύρω από το πλοιο τους. Κάθε δέ στιγμή γενιέται μέσα τους το τρομερό αυτό έρωτήμα: Θά προσπειροσόμε κ' αυτόν τον ν γετώνα ή θι βοηθούμε μερσε σε άδιέ-οδο. Όταν δε οι παγετώνα, άποκλεινουν το μικρό τους οκάφος ή καταλαμβανονται από β θυτατη άπόγωση ή προσπαθούν με άτοαδήποτε άπασχηση να έξασουν τη δινή θέση τους. Σε μια τέτοια περίπτωση οι άξιωματικοί του έξερευνητικού πλοίου «πέλιξια» διαβάζαν τις κομωδες του γαστού Γόλλου συγγραφους Λαρπις.

»Η έξερευνησις της ζωής των πολων, έσοτίχισε τη ζωή στους περισσοτέρους από τους γενουίους έξερευνητές του άνέλ-βαν το τόλμηρό αυτο έπιτεύρημα. Καράβια ολόκληρα έφυγαν και δέν ξαναγήρισαν πιά.